

De gewaande advocaat : kluchtspel

<https://hdl.handle.net/1874/35722>

De tyd en heeft noyt weghgenomen

So blinckt hun deugt voor iedereen.

Den naam en 't overschot der vromen

Want nadat zy zijn overleên

B.M. 6. Fr. 55
D E
G E W A A N D E
A D V O C A A T,
K L U C H T S P É L.

T E A M S T E R D A M,

By, JOHANNES OOSTERWYK, Boekverkooper
op den Dam, 1717.

Met Privilegie.

VERTOONERS.

JONKER BLYHERT. Vryer van Izabel.

IZABEL.

AUGUSTYN. Vader van Izabel.

KARLOFIZI. Broeder van Augustyn.

HAAGSCHE BARENT.

SCHOUT.

MEYNDERT.

DIENDERS. Stom.

COPYE van de PRIVILEGIE.

DE Staten van Holland en Westvriessland, Doen te weten, Also ons is verতোont by de Erfgenamen van Albertus Magnus, dat zy Supplianten, verkregen hebbende het regt van de Copye, ofte Oſtroy van de Weduwe van Albertus Magnus en desselvs Erfgenamen; by Ons op den agtsten January 1698, aan haar Supplianten verleent, om alleen, met uytſluiting van allen andere, te mogen drukken de Comedien en Liederen van Pels, breder blykende by Copye van het Oſtroy aan Ons geexhibeert, en also die tyd nu geexpireert was, en zy Supplianten bedugt waren, dat eenige haatſockende menschen, die Comedien en Liederen van Pels souden mogen uadrukken, tot groot nadeel van de Supplianten, so keerden zy Supplianten haat tot Ons, verſoekende dat Wy de goetheyt geliefden te hebben, om de Supplianren by continuatie te oſtroyeren, voor gelyken tyd van vyftien Jaren, de Comedien en Liederen van Pels, namentlyk, Gebruyk en Misbruyk, de bedrogen Mof, Roeland, Pels Minneſangen, twee Deeltjes, Ciinna, Hollantje Fransman, Iſgenia, Filebout of Doſter, Gedwongen Huwelyk, Juvenalis tiende Berisptdigt, Otto Vanius Bygedigt, Tiranny van Eygenbaat, Andromache, Malle Wedding, Agrippa, Spookent Weeuwte, Gelyke Tweeling, Orondatus en Statira, Oratius, Berenisse, Agamemnon, Bayeſet, Fedra en Hipolitus, Huwelyken Staat, Conſtantlyn de Groot, de Debauchant, Arminius, Lubbert Lubbertſe, de Vreck, Conradyn, Jodeier, Ingebeelde Zieke, Temiſtokles, Ofſe, Amadis, Cadmus Opera, Stratenisse, Plyters, Heraklius, Crispyn Medicyn, Poët, Officier en Muſikant, Didoos Dood en Julſus, Crispyn ſuffrouw en Notaris, Schilder der Liefde, Alchimiſt, de Vryer in de Kiſt, Voor- en Naſpel, Studente Leven, beraald Bedrog, belaghelyke Jonker, Paris en Helena, Huwelyk ſluyten, de goede Vrouw, ontrouwe Voogd, de Gewaande Advocaat, de Meyd ſuffrouw, de Rouw, Wanhebbelyke Liefde, ontrouwe Kantoor kneegt, Romanſieke ſuffer, Verloore Schildwagt, de Schynheylige, de Gedigten van ſluymer, alleen te mogen drukken, doen drukken, uytgeven ofte verkoopen, met verbod aan allen anderen, om de voorgemelde Comedien ofte Liederen, in 't geheel ofte ten deelen, naar te drukken, ofte elders naargedrukt zynde, binnen dese Landen te brengen, ofte ook te doen drukken, uyt te geven, ofte te verkopen, op de verbeente van de nagedrukte, ingebragte ofte verkofte exemplaren, ende verder foodanige groote poen als wy zonden gelieven daar tegenſte ſtatueren. ZO IS 'T, dat wy de zaake en 't verzoek voorschreven overgemerkt hebbende, ende genegen wezendē ter beede van de Supplianten, uit onze rechte wetenschap, Souvereine magt ende Authoriteit dezelve Supplianten geconſenteert, geacordeert ende geotroyeert hebben, conſenteeren, accordeeren, ende oſtroyeeren haar mits deezen, dat zy by continuatie, gedurende den tyd van vyftien eerst agtereenvolgende jaren de voorz. Comedien en Liederen, genaamt Gebruyk en Misbruyk, de bedrooge Mof, Roeland, Pels Minnezangen, twee Deeltjens, Cinna, Hollandſe Fransman, Iſgenia, Filebout of Doſter, Gedwonge Huwelyk, Juvenalis tiende Berisptdigt, Otto Vanius Bygedigt, Tiranny van Eygenbaat, Andromache, Malle Wedding, Agrippa, Spookent Weeuwte, Gelyke Tweeling, Orondatus en Statira, Oratius, Berenisse, Agamemnon, Bayeſet, Fedra en Hipolitus, Huwelyken Staat, Conſtantlyn de Groot,

de Debauchant, Arminius, Lubbert Lubbertse, de Vrelc, Conradyn, Jodelet, Ingebeelde Zieke, Temistokles, Offe, Amadis, Cadmus Opera, Srratenisse, Plyters, Heraklius, Crispyn Medicyn, Pocëet, Officier en Muskant, Didoos Dood en Julfus, Crispyn Juffrouw en Notaris, Schilder der Liefde, Alchimist, de Vryer in de Kist, Voor- en Naspel, Studente leven, betaald Bedrog, belaghelyke Jonker, Paris en Helena, Huwelyk sluyten, de goede Vrouw, ontrouwe Voogt, de gewaande Advocaat, de Meyd Juffrouw, de Rouw, Wanhebbelyke Liefde, ontrouwe Kantoor-knecht, Romanfieke Juffrouw, Verloore Schildwagt, de Schynheyllge, en de Gedigten van Pluymer, binnen den voorsz. onzen Lande alleen zullen mogen drukken, doen drukken, uitgeeven ende verkopen, verbiedende daarom alle ende enen iegelyken de voorsz. Comedien en Liederen, in't geheel ofte ten deele naar te drukke, ofte elders naargedrukt, binnen den zelven onzen Lande te brengen, uit te geven ofte te verkoopen; op de verbeurte van alle de naargedrukte, ingebragte, ofte verkochte Exemplaaren, en een boete van drie hondert guldens daar en boven te verbeuren, te appliceeren een derde part voor den Officier, die de calange doen zal, een derde part voor den Armen der plaats daer't casus voorvallen zal, en 't resterende derde part voor de Supplianten; altes in dien verstande, dat wy de Supplianten met dezen onze Oetroye alleen willende gratificeeren tot verhoedinge van haare schade, door't nadrukken van de voorsz. Comedien en Liederen. daar door in geenigen deele verstaan den inhouden van dien te authorigeeren ofte te advoneren, ende veel min deselve onder onze protectie ende bescherminge, eenig meerder credit, aanzien, ofte reputatie te geeven, nemaal de Supplianten, in cas daer inne iets onbehoorlyks zoude influenceeren, alle het zelve tot haren lasten zullen gehouden wesen te verantwoorden, tot dien einde wel expresselyk begeerende, dat by aldien zy dezen onzen Oetroye voor de voorsz. Comedien en Liederen zullen willen stellen, daar van geen geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie zullen mogen maaken, nemaal gehouden wesen het zelve Oetroy in't geheel ende zonder eenige omiffie daar voor te drukken, ofte te doen drukken, ende dat zy gehouden zullen zyn een Exemplaer van de voorsz. Comedien en Liederen, gebonden ende wel geconditioneert, te brengen in de Bibliotheek van onze Universiteyt tot Leiden, ende daar van beoorlyk te doen blyken; alles op poene van't effect van dien te verliezen; Ende ten einde de Supplianten dezen onzen Consente en Oetroye mogen genieten als naar behooren, lasten wy allen ende een iegelyken dien't aangaan mag, dat zy de Supplianten van den inhonde van dezen doen, laten, ende gedougen, rustelyk, vredelyk ende volkomentlyk genieten en gebruiken, cesserende alle belet ter contrarie. Gedaan in den Hage onder onzen grooten Zegele, hier aan doen hangen, den negentienden October, in't Jaar onzes Heeren, en Saligmakers zeventien hondert en dertien.

A. HEINSIUS. Vr.

Tet Ordonnantie van de Staten,

SIMON VAN BEAUMONT.

De Erfgenamen van de Weduwe ALBERT MAGNUS, hebben het Regt van de bovenstaande Privilegie, aangaande dit SPEL, afgestaan en getransporteert aan, en ten beboeye van JOHANNES OOSTERWYK, Lotkverkooper tot Amsterdam.

D E

G E W A A N D E

A D V O C A A T ,

K L U C H T S P É L .

E E R S T E T O O N E E L .

B A R E N T .

Wyze: 'k Vong twee Meesjes, &c.

*Nd'ren leeren menschen zingen,
Maar die konst die loopt om broot,
Ik leer beesten kleyn en groot,
Maar 't zyn ook geen wondre dingen,
Want veel beesten hebben geest,
En veel menschen worden beest.*

O! de Opera had hier wel gebleeven,
Indien zy hadden maar gegeven,
Zo weinig aan elk Operist,
Als ik geef, nou is 't haar gemist.
Ziet die Kastraat, ter goeder trouwen,
Kan ik met zes paar duiten houwen
Een volle week, en allen daag
Loopt hy nog met een volle maag.
Ik heb 'er twaalef, 't zyn koraalen,
Die zingen gelyk Nagtegaalen,
Maar als ik deezen oronbaar
Geleert heb, is myn troep heel klaar,

A 3

Kom,

6 DE GEWAANDE ADVOCaat,

Kom, kom laat ik jou stem probeeren.
Regt op je lyf, wil jy regt leeren.
Ziet dat 's Be deur, en dat 's Be mol.
Zingt met my, ut, re, mi, fa, sol.
Nog eens, kom wakker, niet te kikken.
Let op de nooten, op de snikken;
Ik zal de maat slaan, repje ras.
Zing jy superus, ik de bas.

Voize, Laat Louys de France, &c,
Ut, re, mi, fa, sol, la la,
Dat is regt een Opera,
Zo zo, dat gaat heen,
't Zal na deezen, beeter weezen,
Zo zo, dat gaat heen,
Ik ben Paris, jy Heleen.

T W E D E T O O N E E L.

JONKER BLYHART, BARENT.

JONKER.

WEL Haagse Barent, dat is raar,
Leert hier het eene beest het aar?

BARENT.

Die eeuw, heer Jonker, is versleeten,
Ik ben geen beest meer, moet je weeten.
Ik leer nou beesten een voor een,
Wil jy ook leeren? 'k ben te vreen.
Zo ik dit beest kan leeren klappen,
Hoef ik geen Schoenen meer te lappen.
Wat kom jy hier doen uit den Haag?

JONKER.

Ik kom hier trouwen.

BARENT.

Wat de plaag?

Maar aan een Weeuw, of aan een Vryster?

JON-

JONKER.

Wel Haagſe Barend, ben jy byfter.
Die ſlooten loop ik altyt mis,
Daar iemand in verdronken is.

BARENT.

Maar heeftze mannētes met kraagen?

JONKER.

Geen Amſtel Juffer kan behaagen
Een Haagenaar, als door haar geld:
De Meyt is ryk, en wel geſtelt,
Een eenig kind.

BARENT.

Maar wie zal 't weezen?

JONKER.

Dat ſtaat in deezen brief te leezen.
In 't zwaantje naaft het groene hek.

BARENT.

O, doet dat niet, de vaar is gek.

JONKER.

Daar lydt my weynigh aan gelcegen
't Gelt kan de gekheyt overweegen.
De wysheyt loopt nou ſtom langs ſtraat,
Het gelt alleen heeft nou de praat.
De vrouwen, die niet veel en weeten,
Die worden voor ſtuweel verſleeten.
Maar is 't een huylhen kuys en ſkil?

BARENT.

Het is een hen, die leggen wil.

JONKER.

Maar wie belet haar dan te trouwen?

BARENT.

Haar Vader, want die wil haar houwen.
De Vryers hier tot Amſterdam
Agt hy te ſtyf, te lomp, te lam,
Het moet een Haagenaarſje weezen.

8 DE GEWAANDE ADVOCaat.

JONKER.

Heel goet, dan staat my niets te vreezen.
'k Ben een gebooren Haagenaar,
Gelyk je weet.

BARENT.

Dat is wel waar,
Maar daar zal veel aan jou ontbreeken,
Hy wil geen vryer hooren spreeken,
Of't moct zyn een geleerde vent,
Een Advocaat, die wetten kent.

JONKER.

Maar hoor, zy is aan my verbonden
Door deezen brief, my toegezonden
Zelf van haar Vaders eigen hand.

BARENT.

Ik wed, dat hy de brief verbrandt,
Wanneer hy komen zal te hooren,
Dat jy geen brief van Professoren
Hebt, die jou maakt tot Advocaat,
Want hy is gek, en opstinaat;
Jy zult hem nimmermeer believeen,
Al hadje hondert zulke brieven,
Maar trek naar Harderwyk, en laat,
Jou vaardig maaken Advocaat;
Want een blaauwbesse brief kan maaken
Dat jy zult aan zyn Dochter raaken.
Daarom vertrek vry daadlyk, heer,
Komt over veertien dagen weer.

JONKER.

Ik zal die zotheyt hem verleen,
Hy zal my zelf nog promoveeren
Tot Advocaat.

BARENT.

Ziet wat je doet.

JONKER.

De gekken zyn voor loozen goet.

BARENT.

Daar komen na haar alle daagen
 Wel meer als hondert vryers vraagen,
 Die roemen van haar groote magt,
 Of van haar rykdom, of geslagt;
 Door dat zoo meenigmaal te hooren,
 Leent hy aan niemant meer zyn ooren,
 Ten zy dat hy is Advocaat,
 Die hy dan door zyn Broeder laat,
 Of hy geleert is, ondervraagen,
 En deeze Broer is gek volflaagen;
 Die alle vryers, 't zy wie 't zy,
 Schoon datze wyzer zyn als hy,
 Voor gekken uit maakt, dat zy schroomen,
 Om immermeer weerom te komen.

JONKER.

Wel ik weet raat voor zulk gebrek,
 'k Zal hem geneezen, met een trek.

BARENT.

Kan ik jou helpen, wilt maar spreeken,
 Jy weet ik kan de Haagse streeken.

JONKER.

Voorzeker, maar blyft dicht by huis.

BARENT.

Ik breng maar deeze schoenen t'huis,
 Dan kom ik weer; je moet niet vleijen,
 Hy laat hem daar door niet verleijen.
 Maak van jou slegten staat beklag.
 Zie daar, daar komt hy voor den dag.

DERDE TOONEEL.

JONKER, AUGUSTYN.

JONKER.

't GELuk komt my zoo bly ontmoeten,
 Nu ik myn vriend u mag begroeten.

A 5

AUGUS-

AUGUSTYN.

Zyt gy myn vriend? hoe kan dat zyn?
Ik kenje niet.

JONKER.

Heer Augustyn.

'k Ben lang geweest uw vriend voor deezen.

AUGUSTYN.

Ik zeg, monsieur, dat kan niet wezen,
Ik zag u nooyt, dat ik u zweer.

JONKER.

'k Zag u ook nimmermeer, myn heer,
Maar ik had egter voor genoomen
Als vriend, in huys u by te koomen,
'k Moest aan u zelf een boodschap doen.

AUGUSTYN.

Die boodschap kan ik ligt vermöen.

JONKER.

Weet dat myn Vaar een ryke Vrek was,
En door zyn gierigheyt heel gek was,
Een Edelman van naam zeer groot,
Die my zyn goet liet na zyn Dood.
Maar ik heb gelt, en goed, en haven,
Kort na zyn dood met hem begraaven:
Gelyk hy spaarde dag en nacht,
Heb ik het ook weer door gebragt.
Vrou Venus stal my door haar oogen,
En Bachus door zyn lek're toogen,
De teerling ende gladde kaart
Verslonden, dat hy had gespaart.
Zo dat voor u staat t' uwer eeren,
Een vogel zonder nest of veeren?
Maar ik heb in dat vuyl gedrang
Geleert veel konsten van belang,
Ik heb veel deugden aangewonnen,
Die u, myn heer, behaagen kunnen.
Ik ben voorvegter laat en vroeg

Zoo op de straat, als in de kroeg.
 'k Roep al de Nikkers by hun naamen,
 Veel meer, als al de moffen t'faamen.
 Ik lieg en spreek ook zelden waar,
 Ik ben een valsche dobbelaar,
 En wilt gy hooren wat voor Boeken
 Het zyn, die ik ga onderzoeken,
 Het Boloneefche hontje, dat
 Is een Juweel voor deeze stadt,
 Dan Jonker Moezel, die voor deezen,
 In rang wou d'aldereerste weezen,
 't Vermaak des houwlyks, dat is lief,
 De Meyden duyvel, gaauwe Dief,
 Den Haagfen Ligtmis onzer tyen,
 Als ook de Franfche minneryen,
 Ook de openhertige Juffrouw;
 De onkuysche Hageta ontrouw,
 Bedurven Koopman, en verreezen
 Hippolitus, wel waard te leezen:
 De biegt van 't huw'lyk, wel bekend
 Als ook de reukloozen Student.
 Al wie een Ligtmis tracht te weezen,
 Die moet voor al die Boeken leezen.
 O, die zyn noodig aan de jeugd.
 Zy leeren leeven zonder deugd.
 Nou weet ik andren braaf te knellen
 Met het Baarlannen en Menellen.
 Met kinkenove, passiedie,
 Ik speel nou regt al wat ik zie.

AUGUSTYN.

Zo, zo.

JONKER.

Ik ga uyt beurzen snijen.
 Ik mag geen cerbre maagden lyen,
 Ik ran se's avonts aan op straat,
 En zo er my een tegen staat,

Die

Die laat de kap en diamanten,
 Met goude ringen en pendantsen.
 Ik steek, ik kerf, ik steel, ik buit,
 Ik gooy by nacht de glaazen uit.
 De kroegen weet ik op te schikken,
 Zo, dat daar elk voor my moet schrikken.
 Ik ga in 't Schouwburg met een roes,
 Daar raas ik als een dolle droes,
 Dat die zyn in de Bak gezeeten,
 Onmogelyk niet konnen weeten,
 Wat dat men speelt, door myn gerugt;
 Verandert Treurspel in een Klugt.
 Ik bruy myn waerelt wel met vreugde.

AUGUSTYN.

Maak eens een end van al jou deugden.

JONKER.

Ik hoorde heeden van een Vrind,
 Als dat gy hebt een eenig kind,
 Van twintig jaar, met schoone leden.
 Die gy wout graag ten Egt besteeden,
 Die gy zult geeven, die haar trouwt
 Een heelen halven ton met gout.

AUGUSTYN.

Zo is 't ook.

JONKER.

Maar myn ingewanden,
 Van liefde en trouw als Etna brandden,
 Toen ik dat hoorde, want dat gelt
 Nam my terstont in zyn gewelt.

AUGUSTYN.

Gy zoud alleen om 't geld dan trouwen?

JONKER.

Wel zeker; want een wyf te houwen,
 Die kaalis, ô dat 's al te gek,
 Dat is maar warmoes zonder spek.
 Al had jou Dochter neus noch ooren,

Zo zou ze my nogtans bekooren,
 Als ik jou Dochter heb getrouwt,
 Hout haar by u, geeft my maar 't gout.
 Heer Augustyn, 'k moet regt uit spreken,
 My komt geen Wyf, maar geld t'ontbreeken;
 Dat is alleen der Minnaars aas,
 Wie anders trouwt is zot en dwaas.
 Men trouwt uit liefde, maar och armen!
 Wie zal zich by de liefde warmen?
 Uw Dochter was gelukkig, heer,
 Dat zy my kreeg.

AUGUSTYN.

Maar sinte wanneer?

JONKER.

Hoe veilig zou uw geltje weezen
 By my, daar elk een voor moet vreezen?
 Geen dief, geen dobb'laar, nog geen hoer
 Zaagt gy uw daagen op myn vloer.
 Elk schuwt my als Kompaan den rover.
 Ik heb voor hoer nog boef niet over.
 Ik kan de laagen, het geweld,
 En strikken, die de waerelt stelt,
 Om maar d'onnoos'len meê te plaagen,
 Maar ik ben vry voor al die laagen;
 Dies ben ik ook verzeekert, gy
 Uw Dochter geeven zult aan my.
 Myn Snyer heeft de maat genoomen
 Van 't Bruigoms kleed, hy zal straks koomen
 Hier met den Winkelier om 't geld,
 Dat hem zal worden toegeteld
 Van u, maar weet, gy zult het trekken
 Van onze hooft som, 't zal verstrekken
 In mindring, als gy hebt gezegt,
 Van 't geen ge uw Dochter geeft ten Egt.
 Ook komt hier 't Brabants wyf van kauten,
 De Juwelier, van Diamanten,

Om

DE GEWAANDE ADVOCaat,

Om hun betaling: ik heb nou
 Het alles klaar tot onzetrouw.
 Elk was geneegen my te borgen,
 Zoo dra ik zey, dat ik op morgen,
 Zou trouwen met uw Dochter.

AUGUSTYN.

Goet.

JONKER.

Myn knegt heeft reets, wie my in't bloed
 Bestaan, genood, om tavondt saamen
 Tot u went eens een dag te raamen
 Van onze trouw.

AUGUSTYN.

Is dat het al,
 Dat ik daar nou van hooren zal?

JONKER.

Ja! daarom ben ik hier gekoomen.

AUGUSTYN.

Nu gy die moeyten hebt genoomen,
 Zoo neemt de moeyte, en gaat weer heen.
 Stel Snyder en zulk soort te vréen.
 De Juwelier voor zyn pendanten,
 En't wyf uyt Brabant voor haar kanters,
 Myn Dochters hou'lyks gelt leyt klaar,
 En is gered, maar niet voor haar.
 Zeg ook, dat t'avond uw vrienden
 By my geen eeten zullen vinden.
 Voor zulk een Vryer, met verlof,
 Als gy zyt, is het hier spit of.

JONKER.

Wel wat zal ik hier nog beleeven.

AUGUSTYN.

Ik meen myn Dochter niet te geeven
 Een, die in zulke deugden leeft,
 Een, die zyn goed verhinkelt heeft,
 Een, die 't nu van de roof moet haalen,

Een

Een, die durft borgen, niet betaalen;
 Een pypen stelder openbaar,
 Een dief, een valschen dobbelaar:
 Een, die niet doet als maagden kraaken
 Al zulke vryers moet ik wraaken.

JONKER.

Wel dat strydt tegens alle reën.

AUGUSTYN.

Gy hebt myn zingehoord, ga heen.

JONKER.

Myn heer, ik heb het al geloogen,
 Een eerlyk man staat voor uw oogen,
 Een, die gezet, gematigt leeft,
 Een, die veel gelt en rykdom heeft:
 Een Heer, een Edelman geschaapen,
 'k Voer tien quartieren in myn wapen,
 Een open helm heeft myn kasket:
 Ikben een Ridder Baronnet.

AUGUSTYN.

Waarom dan 't eerste niet verzwegen?

JONKER.

Myn heer, ik had bericht gekregen,
 Dat alle vryers een voor een
 Hier liepen wis een blaauwen schein,
 Die op hun dengd en rykdom roemen,
 Dies dorst ik my niet eerlyk noemen.

AUGUSTYN.

't Is waar, ik zie naar geld noch eer,
 Maar naar geleertheyt, dat is meer;
 Geleertheyt schat ik boven allen,
 De staat op eer en geld kan vallen,
 Daar een geleert man blyft in staat;
 Hoor, het moet zyn een Advocaat,
 Zyt gy een Advocaat? laat hooren.

JONKER.

Neen.

16 DE GEWAANDE ADVOCaat,

AUGUSTYN.

Wil my dan niet meerverstooren;
Hou my niet langer voor uw gek.

JONKER.

Ik zal gehoorzaam zyn.

AUGUSTYN.

Vertrek.

VIERDE TOONEEL.

JONKER, BARENT.

JONKER.

IK zal die gekheyt u verleeren,
En Haagſchen Barent promoveeren.

BARENT.

Wel Jonker Blyhert, is 't niet regt;
Gelyk als ik u had gezegt?
Is hy niet gek in alle deelen?

JONKER.

Kom, jy moet nu voor vryer ſpeelen,
Ik maakje daadlyk Advocaat;
Jy weet tot zulke zaken raad.
Jy bent bekwaam voor wys te loopen.
Jy hebt de waereld braaf doorkroopen.

BARENT.

Wat moeft ik doen? wat moeft ik zyn?

JONKER.

Een Advocaat. Spreekje ook Latyn?

BARENT.

Myn heer, gelyk u dat bekend is,
Zo wel een lapper hier gewent is.
Maar ſprak ik dat, was 't dan al wel?

JONKER.

Hoor, jy moet gaan naar Izabel.
Kom ſteekje vaardigh in de veeren.

BARENT.

Maar hebje ook Advocaate kleeren?

JONKER.

Zie, datje een zwarte rok slegts huurt.

BARENT.

Goet, ik weet raadt: hier in de buurt,
 Woont Saar de uyt draagster, die voor deezen
 Plagt heer Torquatus meyd te weezen,
 Die heeft ten minsten aan dien heer
 Een rok verdient, ja nogh wel meer.
 Maar hoor, ik dien myn naam te weeten:

JONKER.

Gy zult myn heer Barnardo heeten:

BARENT.

Barnardo? goet; ik ben te vrëen.
 Zie, daar stapt heer Barnardo heen:
 Ik zal gelyk een axter klappen.

JONKER.

Jy kent wat meer als schoenen lappen.

BARENT.

Maar, Jonker Blyhart, met verlof,
 Neem doch beleeft uw hoed eerst of,
 Eer jy myn ampt noemt.

JONKER.

Zeg my waarom?

BARENT.

Dat is respectum perzonarum.
 Weet, dat Barnardus is Monsieur,
 Of wel myn heer de Reprateur,
 Het zyn voorwaar geen kleene zaaken;
 Veel ouwe dingen nieuw te maaken.

JONKER.

Ziet maar, dat jy jou niet verpraat,
 Zeg maar: Ego sum Advocaat.
 Die woorden zulje moeten weeten:

18 DE GEWAANDE ADVOCaat,

BARENT.

Die woorden heb ik al vergeeten.

JONKER.

Ego sum Advocaat.

BARENT.

Hoe? wat?

JONKER.

Ego sum Advocaat.

BARENT.

Ik vat.

Het zal aan my nou niet ontbreeken.

JONKER.

Maar laat ik jou eerst hooren spreeken,
Of jy op 't Prononsjeeren let.

BARENT.

Ego sum Advocaat.

JONKER.

Dat's net.

Geen Advocaat kan klaarder spreeken.
Daar zal aan jou nou niets ontbreeken.

BARENT.

Nou ben ik niet verwondert, dat
Ik hier zie zweeven door de stad,
Geheele bosjens Advocaaten:
Nou weet ik mē geleert te praaten.
Ben ik waarachtig Advocaat?

JONKER.

Voorzeeker, maar wanneer je gaat,
Zo moet je staadig zien, en stappen
Als Advocaat vol weetenschappen.

BARENT.

Ik weet tot zulke zaaken raadt.

JONKER.

Zegt maar, Ego sum Advocaat,
Op alles dat jou komt te vooren,
Je zult dien ouwen gek bekooren.

BARENT.

Maar ik wil weeten hoe veel gy
My toelegt voor deez' fnakery.

JONKER.

'k Zal u , als gy het hebt bedreeven ,
Tien silvre ducatonnen geeven.

BARENT.

Tien ducatonnen ? dat 's goet geld :
Ik zal jou helpen als een held.

JONKER.

Gy moet niet blyven in gebreken.
Ik ga de Vaar en Dochter spreeken ,
Gy zult myn Broeder zyn , ga heen ,
Maar komt haast weer.

BARENT.

Ik ben te vrëen.

Jonker Blybert klopt aan de deur van Augustyn.

V T F D E T O O N E E L.

JONKER , AUGUSTYN.

JONKER.

MYn Heer , ik kom u nogh eens spreeken.

AUGUSTYN.

Het moet u aan 't verstant ontbrecken ,
Of aan memory.

JONKER.

Gy spreekt regt.

AUGUSTYN.

Weet , gy niet , wat 'er is gezegt ,
Toen gy uw afscheyd hebt genoomen ?
Als dat gy nooit zoud weder koomen.
Is 't u vergeeten ? wel ik zeg
Vertrek , en blyf voor eeuwich wegh.

JONKER.

Waarom ik weer kom , dat zyn zaaken ,
Die u gelukkigh kunnen maaken.

B 2

Myn

Myn Broeder, zynde een Advocaat,
Geleert in de alderhoogfte graad,
Die wysheit fchaft, als veel Doctoren,
En Boeken fchryft naaft Profefloren,
Is hier gekoomen, hy begeert,
Dat gy hem met den naam vereert
Van Schoonzoon, zo 't u kan gevallen.

AUGUSTYN.

Geleertheit fchat ik boven allen.
Maar flus waart gy een eenigh kind,
Hebt gy een Broer? ô! dat 's verziint.

JONKER.

Dat zeid ik, om uw gunft te krygen.
Die vryt, die moet zo veel verzwigen.

AUGUSTYN.

Maar is hy al, gelyk gy zegt?

JONKER.

Hy kent het Roomfch en Duitsche regt.
Zyn gaven hebben geen gebreken,
Hy kan gelyk een engel fpreken,
En brengen wysheit in den Raadt,
Als Raadsheer, en als Advocaat,
Hy is een Cicero volflaagen;
Hy kan zich als een hoof'ling draagen;
Hy is in fchoonheit een Adoon.

AUGUSTYN.

Zodat zo is, wordt hy myn Zoon.

JONKER.

Hy heeft, dit moet ik u verklaaren,
Vier duizend guldens alle jaaren,
Om te verteeren, of noch meer.

AUGUSTYN.

Heel goet, ô dat behaagt my zeer,
Nooit kan het geld de koop verbreeken;
Ik zal myn Dochter daar van fpreken,
Hoor Izabelle kom hier dra.

ZESDE TOONEEL.

IZABEL, AUGUSTYN, JONKER.

IZABEL.

WAt's uw believen heer Papa?

AUGUSTYN.

Nu zult gy aan een Heer geraaken,
 Die ons zal zeer gelukkig maaken.
 't Is een geleert, wys Advocaat,
 Die als een Engel plyt en praat;
 In wysheit moet hem yder wyken,
 In schoonheit heeft hy geen gelyken.
 Hy is ook ryk niet waar?

JONKER.

Gewis.

IZABEL.

Zo deilt gy, Jonker Blyhert mis?

AUGUSTYN.

Dat is een loshoofd zonder oordeel,
 Aan dezen Heer doen wy groot voordeel,
 Want Jonker Blyhert uit den Haag
 Vergeet het komen hier van daag,
 Gelyk 't gezeid was, om te trouwen;
 Hy breekt zyn woord, wilt gy het houwen?

IZABEL.

Wel jy verandert als de wind.

AUGUSTYN.

Hoor, dat versta jy niet myn kind.
 Maar 'k moest uw Broeders naam eerst wecten?

JONKER.

Barnardo werd die heer geheeten.
 't Is heer Barnardo, die in 't land
 Vermaart is door zyn groot verstand;
 Als Raadsheer weet hy zich te draagen.

AUGUSTYN.

Dat zal myn Dochter wel behaagen,

22 DE GEWAANDE ADVOCaat,
Zy cert met my alleen 't verstant.

JONKER.

Daar komt hy, geef hem vry de hand.

ZEVENDE TOONEEL.

IZABEL, AUGUSTYN, JONKER, BARENT.

AUGUSTYN.

Die Heer is wys, dat zal niet missen,
Dat kan ik aan zyn stappen gissen.
Zyn stadig zien en braaf gelaat
Getuigt, dat hy is Advocaat.

BARENT.

Myn Heer, indien gy zyt de Vader
Van Izabel, zo kom ik nader,
En geef u myn geleerde hand.

JONKER.

Maar doet jou schootsvel aan een kant;
Belegt voorzichtig uwe zaaken.

BARENT.

Hy ziet, of hy een paart wil maaken,
Die ouwe gek. ik word vervaart.

AUGUSTYN.

Myn kind, ik heb u wel bewaart.

BARENT.

Dat 's waar, want ik kan Schoenen lappen.

AUGUSTYN.

Dat is een Heer vol wetenschappen.

JONKER.

Neem hem de hoed af, spreek dan voort
Latyn.

BARENT.

Ik kan geen enkel woord.
Hoe zeidje flus? dat moest ik weeten.
Het is my al den brui vergeeten.

JONKER.

Ego sum.

BA-

BARENT.

Nego sum... maar hoe meer?

JONKER.

Advocatus.

BARENT.

Ik ken het Heer.

Wie ik ben, lust u dat te hooren?

Ik ben een Advocaat gebooren.

Ego, Ego sum Advocaat,

En dat ook in de hoogste graat,

Niet als 'er veel zyn, neen verzeeker,

Die maar studeeren in de beker.

Ik weet de regels in het regt,

Gelyk als Plato heeft gezegt,

En Aristoteles beschreeven,

Dat 's my als in de pap gegeven.

Maar hebt gy Seneca gekent,

Dat was een duvel van een vent,

Die deed de Turken voor hem zwigten,

Hoor, daar moet jy de hoed voor ligten.

Hy neemt hem de hoed af.

't Was myn Patroon, die ik ook vier;

Hoor Heer, dat is de mode hier.

AUGUSTYN.

Die mode zou je moeten laten.

BARENT.

Dat is 't gebruik der Advocaaten.

Kent gy den Ridder Don Quisot,

Ofgiergen Warnar met zyn Pot,

Of 't meurse Besje leugenachtig.

AUGUSTYN.

Myn Heer, die ken ik niet waarachtig.

BARENT.

Of Poliphemus, elks verdriet.

AUGUSTYN.

Myn Heer ik ken hem zeker niet.

24 DE GEWAANDE ADVOCaat,

BARENT.

Of Alexander, waereld winder?

AUGUSTYN.

Myn Heer, dien ken ik nogh veel minder.

BARENT.

Dat die nog leefden al te saam,
Zy sturven zonder roem en naam;
Men zou hun namen nimmer noemen;
Maar elk zou heer Barnardo roemen;
Dat is wel zeker: weet dat zy
In wysheit kinders zyn by my.
Ja Plato, Cato, al die Heeren,
Die zouden by my komen leeren
Ik weet van alle ding het pit,
Wat krachten in het pikdraad zit,
Ik weet ook door myn weetenschappen,
De schieve Schoenen regt te lappen.

JONKER.

Myn Broeder mengelt, als een snaak,
Geleerde wysheit met vermaak.
Die gaaf is hem als aangebooren.

BARENT.

Kan u, myn Engel, dat bekooren?

AUGUSTYN.

Spreekt gy veel taalen, net, en klaar?

BARENT.

Het Hollands als een Hagenaar.
Ik laat my in het Frans zo hooren,
Gelyk een burger aan de Loire.
De botte en platte Waalsche taal
Spreek ik gelyk een Luiker Waal.
De Vlaamse deunen kan ik zingen,
Gelyk de oprechte Bruggelingen,
Hans pigpags taal; die aan den Ryn,
Spreek ik, gelyk een Agrippyn.
Ik heb een pint Hebreuws gedronken,

Door

Door hun Rabbynen ingefchonken.
 Van 't oude Griex steekt my de walg,
 Om dat haar P verbeelt een galg.
 Het Engels kan ik grondig spreekken,
 Zonder myn kaaken eens te breeken.
 Het Portugees, dat spreek ik glad,
 Uit Kolifensy, vatje dat?
 Ik heb een koffer mee genomen
 Vol nieuw Latyn van 't ouwe Romen,
 Een hoed vol heb ik maar, myn Heer,
 Oprecht Kaldeeuws, daar was niet meer.
 Ook spreek ik glad, en zonder stooten,
 Gelyk een kinkel boer van Slooten,
 Van Ouderkerk en Amstelveen,
 Die taalen spreek ik heel gemeen.
 Uit deeze spraaken kan ik weeten,
 Als 't heet is, dat men licht kan zweeten,
 Als 't kout is, dat men loopt na 't vuur,
 Wanneer de druiven blyven zuur,
 Dat dan de wyn niet zoet kan vallen.
 Ik ben Magister boven allen,
 In veel Historien vermaart,
 Ik weet van 't vier Heemskinders paard,
 Al watze van zyn daaden schryven,
 Ik weet van Palmeryn de Olyven,
 Van Floris en van Blancie fleur,
 Die boeken ken ik deur en deur.

AUGUSTYN.

Wat renten hebt gy in te komen?

BARENT.

Behalven 't geld van Moeis en Oomen,
 Vierduizend guldens is myn staat.

AUGUSTYN.

Aanstaande Schoonzoon, Advocaat,
 Wat wilt gy voor duwary geeven,
 Aan Izabelle.

BARENT.

By myn leeven,
Krygt zy de alwaardige Krispyn,
En na myn dood noch al het myn.

AUGUSTYN.

Wat of hy met Krispyn mag meenen?

JONKER.

Die is de grootste van zyn steenen,
't Is een juweel, gezet in 't gout,
Dat hy voor Izabelle houd.

AUGUSTYN.

Maar Heer, hebt gy ook wat kontanten,
Gereed voor andre diamanten?

BARENT.

Neen niet een stuiver, ben je mal,

AUGUSTYN.

Hoe, heeft uw Broeder niet met al?

JONKER.

Hy heeft geen stuivers, is zyn zeggen,
Maar hy heeft ducatonnen leggen,
Wel twee drie duizend op zyn kant.

AUGUSTYN.

Kom Izabelle ryk uw' hand.

IZABEL.

Maar Vader zal ik met hem paaren?

AUGUSTYN.

Maar zeg ik, hier niet veel te maaren.

IZABEL.

Is hy al van een goed gerugt?

AUGUSTYN.

Vangt deezen veugel in de vlugt.
Steek uit jou hand: jy zult hem trouwen.

IZABEL.

Ik hoop het zal jou tavond rouwen.
Maar och! wat heeft hy aan zyn hand?

AUGUSTYN.

Zottin, dat is een diamant.

BARENT.

Het is het hoosje voor het kerven
Van 't pikdraad.

JONKER.

Wel, hy doet my sterven,
Diebotte duivel. Hoor Juffrouw,
Als hy een pen versnyen zou,
Zo heeft hy in zyn hand gesneden;
Dat is 't verband.

AUGUSTYN.

Wel dat heeft reeden.

Myn Heer, gy zult myn Schoonzoon zyn.

BARENT.

En jy myn Schoonvaar Augustyn.
Wat zal myn Engel vreugde raapen,
By my, een Advocaat, te slaapen.
Alwaar gy gaat, myn Engelin,
Zyt gy Mevrouw Advocatin.

AUGUSTYN.

Ik ga myn Broeder hier eens haalen,
Want die spreekt alderhande taalen,
Om eens te hooren, of gy 't regt
Verstaat, gelyk gy hebt gezegt;
Want hebt gy logentaal gesprooken,
Zo is dees Huwlyx Band verbrooken.

BARENT.

Maar hoe is uw heer Broeders naam?

AUGUSTYN.

't Is Karlofisie, die de faam
Wel drie schoft werk geeft alle dagen
Slechts met zyn gaaven om te draagen,
Voor hem staat de alder wyfste stom,
Hy is Magister Artfium.
'k Zweer, als gy voor hem zult verschynen,

Dat

DE GEWAANDE ADVOCaat,

Dat uw geleertheit zal verdwynen.

o Karlofifie is een geest!

BARENT.

De zulke die bemin ik meest.

En ik zal eens na huis toe ftappen,

Om een paar Schoenen af te lappen,

En dan myn Huisraad altemaal,

Hier brengen uit myn groote zaal;

Want wy zyn eens, myn uitgeleezen,

En zo moet ook ons Huisraad weezen.

En gy myn Broeder, blyf, en praat

Met Izabelle, die ik laat

In u bewaring.

JONKER.

't Zal gefchieden,

Heer Broeder heeft maar te gebieden.

BARENT.

Vaar wel mon keur, vaar wel Papa,

AUGUSTYN.

Vaar wel heer Schoonzoon, keer tog dra!

ACHTSTE TOONEEL.

I ZABEL, JONKER.

JONKER.

Schoone Izabelle, uw groot vermoogen

Trof my door uw bekoorlyke oogen,

Gy hebt myn jeugdig hert doorgrief,

Ach Izabelle ik ben verlief.

Verschoon my dat ik met uw Vader,

Wat boert, ik hoop hem hier door nader

Tebrenge tot de reedlykheit.

Hy heeft my u alleen ontzeit,

Om dat ik ben, moet ik u derven,

Geen Advocaat, dit doet my fterven.

I ZABEL.

Zo doet hy yder, dat is waar,

Tot

Tot myn verdriet, en hertzeer; maar
 Wat zal ik doen? ik dagt voor deezen
 Eens Jonker Blyherts Bruid te weezen.
 Maar nu trouw ik tot myn bederf
 Een zotten Advocaat: ik sterf.
 Uw Broeder zal, ik ben vol vreezen,
 Nogh gekker, als myn Vader, weezen.
 Ach Jonker Blyhert, waar vertoeft
 Gy zo lang? ach ik ben bedroeft.
 Zult gy uw Vaders woord niet houwen?

JONKER.

Zoud gy met Jonker Blyhert trouwen?

IZABEL.

Die heeft myn Vaders woord en hand,
 O! dat 's een Heer van groot verstand.
 En, na dat hy my is beschreeven,
 Is hy een Hoov'ling in wel leeven.
 Ik had gehoopt van deezen dag,
 Dat hy hier komen zoude! ach! ach.

JONKER.

Maar Izabelle, laat my hooren;
 Waarom hebt gy myn Brôer verkooren,
 Daar gy waart Jonker Blyherts Bruid?

IZABEL.

Myn Vader scheid'er tienmaal uit,
 En tienmaal, tienmaal, alle daagen:
 Hy neemtze al aan, die na my vraagen,
 Dat Advocaaten zyn, die hy
 Dan onderzoeken laat, ofzy
 Geleert zyn, maar myn Heer, die allen
 Tot nogh toe zyn te licht gevallen.
 Gelyk ik hoop, uw Broeder ook
 Verdwynen zal, gelyk de rook.

JONKER.

Had Jonker Blyhert hier gekomen,
 Zou hy van hem zyn aangenomen,

Tot

30 DE GEWAANDE ADVOCaat,

Tot Schoonzoon na zyn Broeders raad,
Al was hy schoon geen Advocaat?

IZABEL.

O neen, dat had hy niet te hoopen.

JONKER.

Gy zult het anders afzien loopen,
Gy word zyn Bruid nog deezen dagh.

IZABEL.

Ik wenste heer, dat ik dat zag.
Hy is een heer van groot vermoogen.

JONKER.

Zie Jonker Blyhert voor uw oogen;
Zo ik betuig met deeze Brief,
Zyt gy myn echt verknogte Lief,
Aan my in eigendom gegeven,
Ik ben, myn tweede ziel, uw leeven,
Uw Minnaar, en uw Bruidegom.

IZABEL.

Myn Engel, zyt hier wellekome,
Aired my eenmaal uit de banden,
En strikken van myn Vaders handen.
Hy slingert my, zyn eenig kind,
Met trouwen, als een dwarrelwind.

JONKER.

Hier is de rustplaats van uw zinnen,
Ik zal u eeuwig trouw beminnen.

IZABEL.

Maar hoe zal 't met uw Broeder gaan?

JONKER.

Zaagt gy dat voor myn Broeder aan?
O neen, het is een van jou buuren,
't Is Haagse Barent.

IZABEL.

Watte kuuren.

Hoe onze Barent in die straat,
Gekleed gelyk een Advocaat?

Ik kan uw oogwit niet doorgronden.

JONKER.

Die heb ik na u toe gezonden,
Om maar te toonen, hoe de fchyn
Verbeeld veel dingen, die niet zyn.
Veel menfchen eeren deezer dagen,
De kleeren meer, als die ze draagen,
Of eeren 't lichaam om het kleed.

I Z A B E L.

Weet, dat ik nogh uw wit niet weet.

JONKER.

Dit zal nu Haagfe Barent leeren,
Hoe dat een gek, door mooje kleeren
Te draagen, voor een wyzen gaat,
Hoe 't kleed ook maakt een Advocaat,
Voor die de tytel maar wil draagen,
Gelyk m'er veel ziet deezer dagen.
En om uw Vader klaar en breed,
Die maar op 't Advocaate kleed
Verslingert fchynt te zyn, door deeze
Bedriegeryen te geneezen.
Maar gy moet nogh na myn besluit
U draagen als myn Broeders Bruid.

I Z A B E L.

Ik zal my naar uw welbehaagen
In dit vreemt voorval wyfelyk draagen.

JONKER.

Verschoon myn al te stout beftaan,
De liefde heeft my dit geraan.
Ik ga uw Vader nogh eens fpreken,
Op dat we ons aanflag niet verbreeken:
Vaar wel myn Engelin tot flus.

I Z A B E L.

Vaar wel myn Engel met een kus.

32 DE GEWAANDE ADVOCaat,
NEG ENDE TOONEEL.

BARENT, *met een Kruiwagen en een Koffer.*

WAt moet een, die de kost wil winnen,
In deeze waereld al beginnen?

Ik ben lakey geweest, Soldaat,
Nou Lapper, Kruyer, Advocaat,
Dit laatsten och! ik zou schier vreezen;
Zal nogh het alderslechtste weezen.
Dit leid my zeker in den zin;
Ik kruy nou recht het Rasphuis in.
Kourasie, wat s'er aan bedreeven?
'k Mag denken, ik ben schaaap gebleeven;
Ik sluit voor zulken plok geen mond,
Tien ducatonnen, 't is geen front.
Schoone Izabelle, doet maar open,
Ik zweet van 't kruyen, en van 't loopen.

TIENDE TOONEEL;

BARENT, IZABEL.

BARENT.

Zyt van uw Bruidegom gegroet.

IZABEL.

Maar hoe? kruid gy uw eigen goed?

BARENT.

Weet dat al de Advocaaten kruyen,
Dat zal ik jou daar na beduyen,
Als jy myn wyf zyt, ik jou man;
Jy weet niet, hoe ik kruyen kan:
Het zal jou wonder wel behaagen,
Want ik zal kruyen, jy zult draagen.

IZABEL.

Maar mag ik al jou Huisraad zien?

BARENT.

Voorzeker, dat zal voort geschien.

I Z A B E L.

Ontfluit de kist, nou niet te vreezen.
Dit schynt de Voddemart te weezen.
Maar Bruidegom, wat wil dit zyn?

B A R E N T.

Dat is de alwaardige Krispyn.
Dat is Krispyn vol weetenschappen;
Hy leert schoenmaaken, en schoenlappen.
Hy's van ons gilde ons Opperheer,
Om dat hy stal by nacht het leer,
Waar van hy daags de schoene maakte,
Die dan aan d'armen voeten raakten.

I Z A B E L.

Maar dit gelykt een linne zak.

B A R E N T.

Wel Bruid, dat is myn Bruigoms pak.

I Z A B E L.

'k Zag zwarter linnen nooit myn dagen.

B A R E N T.

Dat doet ik heb het lang gedraagen.
Zes maanden loop ik met een hemd,
En 't blyft zo wit....

I Z A B E L.

Dat is niet vreemd

Maar Bruidegom, wat wil dit weezen?

B A R E N T.

Dat was myn sondaags kleed voor deezen.

I Z A B E L.

Maar wat is dit, wel dat staat schoon?

B A R E N T. *Twee Osse Hoorens;*

Dat is een Hoorendraagers kroon,
Het pluimpje van de kockernoeten,
Die men gemeenlyk zo ziet groeten.
'k Vereerze aan jou myn Egtgespan.

I Z A B E L.

Die geeven vrouwen aan haar Man.

DE GEWAANDE ADVOCaat,

Ik heb dit sierfel niet van nooden,
De mannen draagent, 't is de moden.
Maar lief daar komt myn Vader aan,
Met Oom.

BARENT.

Dan is 't geen tyd te staan.

Ik ga, wilt gy nu de oorzaak weeten,
'k Heb nogh wat Huisraad, t'huys vergeeten,
Zeg Vader, ik kom daatlyk weer.

E L F D E T O O N E E L.
AUGUSTYN, KARLOFISI, JONKER.

KARLOFISI.

MAar dat verwondert my nogh meer,
Zo schielyk, zonder my, wat reden?

AUGUSTYN.

Hoor broer, men moet het yzer smeeden
Terwyl het heet is, hy is ryk,
Geen Wyze leeft 'er zyns gelyk,
Hy spreekt wel honderd vreemde taalen,
Jy zult 'er zelve in verdwaalen.

KARLOFISI.

Mortalibus Doctrina est honari omnibus.
De wetenschappen zyn meer waard,
Als alle schatten op der aard.
Daarom verlang ik bove maaten,
Om met myn nieuwe Neefte praten.

T W A A L F D E T O O N E E L.
AUGUSTYN, KARLOFISI, JONKER, BARENT.

AUGUSTYN.

DAar komt hy, ziet zyn wyze treên,
Geleerdheyd straalt uyt al zyn lêen.
Hy zal u ver de loef af steeken.

KARLOFISI.

Die wys is spreekt, en hoord graag spreken.

BARENT.

Het zaad van wysheyd, Heer dat leyd
In de eedele stilfwygentheyd.

KARLOFISI.

Heer Broeder, met uw welbehaagen,
Laat toe dat wy elkaar wat vraagen,
Het spitst de geesten meer en meer,
Quist est Justitia, myn Heer?

BARENT.

Hoe zal ik deeze vraag ontleggen?

JONKER.

Het is Regtvaardigheid te zeggen.

BARENT.

Myn Heer dat is Rechtvaardigheid.

KARLOFISI.

Heer Neef, gy hebt zeer wel gezeyd.

BARENT.

Heer Oom, hoord, nou moet ik wat vraagen.

KARLOFISI.

Vraag wat u lust, 't zal my behaagen.

BARENT.

Antwoort my nu eens kort en dra,
Verklaar, quid est Justitia.

KARLOFISI.

Justitia est constans & perpetua voluntas
Jus suum cuique tribuendi,
Te willen elk het zyne geeven.

BARENT.

Myn Heer, dat hebje klaar beschreeven.

KARLOFISI.

Dat heeft Justinian gezegt,
En van die Wet de grond gelegd,
't Jus, van Justinian gegeeven,
Werd Regt, Regtvaardigheid beschreeven.

BARENT.

Myn Heer, gy hebt een groote geeft,

KARLOFISI.

Dien Imperator is geweest,
 De instelder van 't regtveerdig leeven,
 Gelyk in 't Korpusstaat geschreeven,
 Door Bartel, Baldes, Tiophiel.

BARENT.

Die Heeren ken ik, by me ziel,

KARLOFISI.

Mefates, Jason, Hipolites,
 Mascordes.

BARENT.

En Aran en Tites.

KARLOFISI.

Grondleggers zyn die, zo elk zegt,
 Van 't onwaardcerlyk Roomse Regt.
 Hebt gy de sleutel van Requesten?
 Van Testamenten en Arresten?
 Van sessiebrieven klaar en blood?
 Die hier zo noodig zyn als brood.
 Verstaat gy 't woord wel van mandaten?
 Leest gy het boek wel van Plakaaten?
 Weet gy van Reformatie wel?
 Van mandement in Cas de appél?
 Al deeze sleutel moet gy weeten.

BARENT.

Ik hebze nou juist t'huis vergeeten.

KARLOFISI.

Kent gy grive aminima?

BARENT.

Heer Karlofisi ik zeg ja.

KARLOFISI.

Kent gy garant wel in raau axie?

BARENT.

Ja, maar ik ben niet van die faxie.

KARLOFISI.

Weet gy wel wat Dekreeten zyn?

B A R E N T.

Kend gy het Wetboek van Krispyn?
 Dat boek zo groot in weytse tittelen,
 Bestaat in twintig Hoofdkapittelen,
 Waar van dat de eersten alle zes,
 Beschryven de Spanriem, Snymes,
 Pikgaaren, Borstlap, en Klopscheenen,
 Spanelfen, Likhoud, en Wetsteenen.
 En de andre veertien schryven kloek,
 Van Nyptang, Handleer, Schorteldoek,
 Van Buygwas, Kurk, Priem, en de meesten,
 Van Borstels, Elfen, en van Leeften.

A U G U S T Y N.

Gaan wy in huis, laat dat Latyn,
 Myn Heer voor die geleerde zyn.
 Ik ben al moe van hen te hooren,
 Ons byzyn mogt hen ook verstooren.

D E R T I E N D E T O O N E E L.

K A R L O F I S I, B A R E N T.

K A R L O F I S I.

DE boeken van Justiniaan,
 Die konnen op den Dam niet staan,
 Nogh op de Beurs, ja ik derf zeggen,
 Men moest nogh eens de Stad uitleggen,
 En gaan vergrooten Amsterdam.
 Indien zyn Boekenkas hier kwam.
 Ik heb daar van met dees myn oogen,
 Alleen gezien de Catalogen
 In plano, groot na dat ik gis,
 Gelyk de Reus in 't Doolhof is

B A R E N T.

Krispyn heeft meer en grooter boeken,
 Elk blad is groot tien schorteldoeken,
 De Letter O die is zo groot,
 Gelyk de heele Weereldkloot,

Die op 't Stadthuisstaat, en de woorden,
Zyn dik en lang, als kabelkoorden.

KARLOFISI.

De boeken van Justiniaan,
Die hebben ons meer dienst gedaan.

BARENT.

En dat Krispyn niet had geschreeven,
Zo zou men zonder laarzen leeven,
En loopen zonder muyl of schoen,
Gelyk de Barrevoeters doen.

KARLOFISI.

Justiniaan, ay hoord myn reeden,
Bragt aan de heele waereld vreedden.

BARENT.

Zwyg zeg ik, als ik spreek en zal,
Of ik breng oorlog over al.

KARLOFISI.

Leen naar ik zeggen zal uw ooren,
Of gy zult na myn vuyften hooren,
O jy zult voelen door myn slaan,
De wetten van Justiniaan.

BARENT.

Kom ik het Wetboek eens t'ontvrouwen,
Van myn Krispyn, ik zal je touwen,
Voel, dat 's een kragtig Argument.

KARLOFISI.

Wel hei, wat drommel scheelt de Vent.

BARENT.

Jy krygt door myn Krispyns vermoogen,
Een dikke Neus met twee blaauw Oogen.

KARLOFISI.

Ik ben schier dood, myn hoofd, myn gat,
Myn arm, myn been, myn neus is plat.

Barent kruypt uit het kleed.

'k Moet echter ook een kansje waagen,
Daar, daar en daar, dat zyn eerst slaagen.

Justinianus doet jou dat;
 Veeg nou aan jou Krispyn je gat.
 Sta op, sta op, ik schenk je 't leeven,
 Ik zal jou myn genade geeven,
 Myn gramschap is gedaan, ik zweer.
 Maar hoe? hy heeft geen asem meer.
 Hier is geen mensch, 'k begin te vreezen,
 Het zal gewis de duyvel weezen.
 Och Broeder kom, myn angst is groot.
 Kom hier de duyvel die is dood.
 Of 't is een geest, dat wil ik zweeren.
 Of nachtgespook in mensche kleeren.
 Myn hert begint te beeven, ik
 Word angstig, ach! ik sterf van schrik;
 Want zo 't een geest is, och! och lacy!
 Zo komt hy hier tot myn Temtacy.

VEERTIENDE TOONEEL.

AUGUSTYN, KARLOFISI.

AUGUSTYN.

MAar heeft het vraagen wel gegaan?
 Heeft hy in alles u voldaan?
 Spreekt hy niet alderhande Taalen?

KARLOFISI.

Ay laat ik eerst myn azem haalen.

VYFTIENDE TOONEEL.

AUGUSTYN, KARLOFISI, BARENT.

BARENT.

IK kruip weer aardig met een snap,
 Gelyk te vooren in myn Kap.

AUGUSTYN.

Is hy niet waardig hoog gepreezen!

KARLOFISI.

Die Vent dat zal de Duyvel weezen,
 Ik sloeg hem tot hy nederviel;

40 DE GEWAANDE ADVOCaat,
En ziet toen had hy lyf nogh ziel.

BARENT.

Ben ik een Geest, wat moogje droomen?

KARLOFISI.

Men zal jou hangen, gy moogt schroomen.

Men weet voor tovenaars hier raad.

BARENT.

Dat 's mis, ik ben een Advocaat,

Ik ga met goe Commissie kaapen.

AUGUSTYN.

Daar komt de Schout, met al zyn knaapen.

ZESTIENDE TOONEEL.

AUGUSTYN, KARLOFISI, SCHOUT, MEYNDERT, *en twee stommen.*

KARLOFISI.

TEr goeder uur Heer Officier,
Brengh togh die tovenaer van hier,
En doet hem op den Dam verbranden.

SCHOUT.

Kom vat hem Meyndert, by de handen.

Geef u gevangen op myn woord,

Geef u gevangen, zeg ik voort.

KARLOFISI.

Daar staat hy nou, ik zag nooit slechter,

Zo schrikt de Duyvel voor de Rechter.

SCHOUT.

Men knevelt hem ter deeg.

MEYNDERT.

Ik zal.

Maar Heer wy hebben niemendal.

SCHOUT.

Hy is ons nochtans niet ontloopen.

MEYNDERT.

Myn Heer hy is dit kleed ontkroopen

SCHOUT.

SCHOUT.

Ontkroopen, hoe is hy'er uyt?
Jazeker, ó die looze guyt.
Kom mannen, wakker niet te draalen,
Men moet de Duyvel achterhaalen.

AUGUSTYN.

Kom zoeken wy in deeze straat,
Men moet hem vangen, 't gaat zo't gaat.

ZEVENTIENDE TOONEEL.

BARENT.

ZY willen my voor promoveeren,
Tot Advocaat, de galg vereeren.
'k Wensch Jonker Blyhart met zyn gat,
Eens op een scharpen heekel zat.
Maar zagt, ik moet hier niet lang klappen
Onnut, ik moet weer schoene lappen.

Hy zingt, en lapt schoenen.

Weet dat Haagse Barent baat.

Zo te speelen Advocaat.

'k Wens dat Jonkers gat,

O die Rekel,

Op een hekel,

'k Wens dat Jonkers gat,

Op een scharpen heekel zat.

ACHTIENDE TOONEEL.

AUGUSTYN, KARLOFISI, BARENT.

AUGUSTYN.

MAar Barentbuur, heb jy hier ook
Gezien, een Geest, of Nachtgespook,
Ik deeze straat te loopen waaren?

BARENT.

'k Weet van geen Geest nogh Toveraaren.

AUGUSTYN.

Dan was't de Duyvel.

42 DE GEWAANDE ADVOCAAT,
BARENT.

Ja miſſchien.

De Duyvel laat hem niet meer zien.

KARLOFISI.

Hoe, is dit Barentbuur, wel deeze,

Zal de Advocaat Barnardo weezen,

Wel Heer Barnardo zit jy hier?

Heer Schout, Heer Schout, Heer Officier.

BARENT.

Loop, laat de Schout zyn Besje zoenen.

KARLOFISI.

Daar zit de duyvel, hy lapt ſchoenen,

Nou weet ik zeker, en 't is waar,

De duyvel is een Konſenaar.

BARENT.

Mat mag die ouwe gek al ſnappen;

De Duyvel kan geen ſchoenen lappen

NEGENTIENDE TOONEEL.

BARENT, AUGUSTYN, KARLOFISI, SCHOUT,
MEYNDERT, *gevolg.*

DAAR zit de Toovenaar ik zweer.

BARENT.

Wel ik bezweer jou tienmaal meer,

Ben ik een Geest, wel wagt jou handen,

Of anders zal ik die verbranden.

SCHOUT.

Ik ben myn Heer den Officier.

BARENT.

En ik ben Haagſe Barent hier.

SCHOUT.

Kom Barent geef jou voort gevangen.

BARENT.

Bruy hier van daan, en laatje hangen.

SCHOUT.

SCHOUT.

Jy leeft jou Bauren tot verdriet.
Kom vat hem.

MEYNDERT.

Och! Heer ik durf niet.

't Was Haagse Barent wel voor deezen,
't Zal nou de Droes in spefie weezen.

KARLOFISL.

Och! gryp hem, 't is een Tovenaar.

BARENT.

Dat liegje, voelje dat niet klaar.
Jou ouwe gek, voel, dat 's geen loogen,
Wat tover Riemen al vermoogen.

SCHOUT.

Vat Meyndert, vat hem, houd hem vast.

MEYNDERT.

Hy's weg.

SCHOUT.

Men volg dien stoutengast.

TWINTIGSTE TOONEEL.

IZABEL, JONKER, BARENT.

JONKER.

MY dunkt ik heb gerugt vernomen.

IZABEL.

'k Zie Haagse Barent ginder komen.
Hoe gaan de zaaken, Barentbuur?

BARENT.

Zo t'Advocaaten dat valt zuur.

JONKER.

My dunkt daar hoor ik weer gerugten.

BARENT.

Och Haagse Barent die moet vlugten.
Ik weet niet meer als deeze list,
Tekruypen in myn eygen kist.

SCHOUT.

44 DE GEWAANDE ADVOCaat.

SCHOUT, *van binnen.*

Men neem den Tovenaar gevangen.

BARENT, *uit de Kist.*

Eerft hebben, en dan op te hangen.

EENENTWINTIGSTE TOONEEL.

JONKER, IZABEL, SCHOUT, MEYNDERT,

AUGUSTYN, KARLOFISI,

BARENT, *Gevolg.*

SCHOUT.

HY moet hier zyn, elk toont zyn plicht,
Ofhy betovert my 't gezicht:

Zoek wakker, ziet wel uyt uw oogen,

Ik ben nooit meer als nu bedroogen.

BARENT, *van achter de Scherm.*

Hoe zoekje hier de Tovenaar?

Kom voelt hem daar, en daar, en daar.

SCHOUT.

Daar 's weer de Tovenaar verscheenen,

Men vat hem aan.

MEYNDERT.

Hy is verdweenen.

SCHOUT.

Komt mannen zoek hem over al,

'k Zweer hy ons niet ontloopen zal.

TWEEENTWINTIGSTE TOONEEL.

JONKER, IZABEL, AUGUSTYN, KARLO-

FISI, BARENT.

AUGUSTYN.

IK ben ontstelt, die razernyen,

Heer Broeder, moet ik om u lyen.

JONKER.

Wel Barent, weljy maakt het raar.

SCHOUT, *van binnen.*

Men vat, men vangt den Tovenaar.

BARENT.

Hiet jy dat raar, in ben vol schroomen,
Och! och! ik zie de Schout weer komen.
Ik hou my noch aan de eerste list.

AUGUSTYN.

Heer Schout hy is in deeze kist.

DRIENTWINTIGSTE TOONEEL.

SCHOUT, MEYNDERT, AUGUSTYN, KAR-
LOFISI, JONKER, IZABEL.
SCHOUT.

DAn is hy in zyn dood gekroopen:
Kom Meyndert maak de Kist voort open.

MEYNDERT.

Ik zal, maar och! ik schrik en beef.
Hy is 'erniet, zo waar ik leef.
Het zal gewis de Duyvel weezen.

SCHOUT.

Wat duyvel staat de gek te vreezen.
Ik heb de Tovery verstaan,
De Kist kan daar ook open gaan,
Komzet hem zo, daar is hy open.
Hy zal ons dan niet licht ontloopen.

BARENT, *van binnen.*

Men vangt den Tovenaar, gryp aan
De Schelm zal ons nu niet ontgaan.

SCHOUT.

Kom Mannen volg my onverleegen,
Neem elk braaf in de vuist uw Degen.

VIERENTWINTIGSTE TOONEEL.

AUGUSTYN, KARLOFISI, JONKER,
IZABEL, BARENT.

BARENT.

IK kruyp weer in myn voorig gat.

AUGUSTYN.

Heer Officier hy is al vat.

Hy is weer in de Kist gedooen.

VYFENTWINTIGSTE TOONEEL.

AUGUSTYN, KARLOFISI, JONKER, IZABEL,
SCHOUT, MEYNDERT, BARENT, en gevolg.

SCHOUT.

DAn is zyn vonnis uitgesprooken.

Bezet de Kist met alle man.

Kom Meyndert gryp hem nou maar an.

Doe open, vat hem by de lappen.

MEYNDERT.

Myn Heer hy zal my niet ontsnappen.

KARLOFISI.

Zyn Tooveryen hebben uyt.

SCHOUT.

Maak op de Kist.

AUGUSTYN.

Daar staat de Guyt.

Heer Schout, wil deeze Boef niet spaaren.

KARLOFISI.

Verbrand hem als de Toovenaaren.

BARENT.

'k Zeg hou jou handen van me gat,

Of anders krygje, voelje dat,

SCHOUT.

Stap uit de Kist, ik wil jou zweeren,

Ik zal jou potsen jou verleeren.

Heb jy jou Paternosters klaar?

Komt Mannen grypt hem by het haar.

JONKER.

Gemak, wilt al die moeiten spaaren

Heer Karlofisi, wil bedaaren,

Engy Heer Schout, wat gy hier ziet

Gebeuren, is door my geschied.
 Dat 's Haagse Barent, die voor deezen
 Uw Schoenelapper pleegt te weezen,
 Heer Augustyn, die heb ik nou
 Gehuurt, op dat hy eenmaal jou,
 Door zyne list, en snakeryen,
 Zou van uw zotte zin bevryen,
 Van dat ge uw Dochter, die daar staat,
 Wilt dwingen aan een Advocaat.
 Nu is u middag klaar gebleeken,
 Wat gekken dat 'er kunnen steeken,
 In 't Advocaate kleed, dat 's klaar.

AUGUSTYN.

Die waarheid Heer, is al te waar.
 Maar waarom hebt gy dit verzonnen,
 En deeze zotterny begonnen?

JONKER.

Om dat ik Jonker Blyhert ben.
 Daar is uw Brief.

AUGUSTYN.

Wel, ik beken,
 Ik heb u deeze Brief geschreeven,
 En zal u ook myn Dochter geeven.
 Myn zinnen zyn heel omgekeert,
 Uw schranderheit heeft my geleert,
 Geen Advocaat zal my meer trekken,
 Want onder haar zyn ook veel gekken.

KARLOFISI.

Wat zegt gy Broeder Augustyn?

AUGUSTYN.

Hoort gy zyt gek, en die zo zyn.
 Nu zult gy Jonker Blyhert trouwen.

IZABEL.

Zo gy uw woord maar komt te houwen.

AUGUSTYN.

Hy heeft myn woord, myn hert, myn schrift.

IZA-

557755
48 DE GEWAANDE ADVOCaat;

IZABEL.

Heb dank Heer Vader voor die gift.

SCHOUT.

Wie zal myn moeten my betaalen?

AUGUSTYN.

Kom in, ik zal u wel onthaalen?

BARENT.

Heer Karlofisi, dit's verdraait,
Gy staat als ik, wy zyn bekaait.
Veeg vry jou gat aan al je boeken.

KARLOFISI.

'k Zou de geleertheit wel vervloeken.

JONKER.

Wel Haagse Barent goeje knegt,
Daar is uw loon.

BARENT.

Wel Heer dat's regt;

Nu weet ik ook dat Advocaaten,
Hun geld verdienen maar met praaten.

E I N D E.

